

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitvlaria Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

X. Conventus apud Marsnam II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

TITVLVS X.

Conventus apud Marsnam II.

HÆC QUÆ SEQUVNTVR CAPITVLA ACTA sunt anno DCCCLI. incarnationis dominica, quando tres fratres Reges, Hlotharius scilicet, Hludouicus, & Karolus, secus municipium Trejectum, penes locum qui dicitur Marsna, iterum convenerunt, & consultu Episcoporum & ceterorum fidelium eadem capitula subscripserunt manibus propriis, & inter se ac inter fideles suos perpetuò se conservaturos promiserunt. quæ capitula singulorum in populo adnuntiationes sequuntur.

CAP. I.

VT omnium præteritorum malorum & contrarietatum & supplantationum ac malorum machinationum atque molitionum seu nocumentorum in invicem actorum abolitio ita inter nos & apud nos fiat, & à nostris cordibus penitus avellatur cum omni malitia & rancore, ut nec in memoriam, ad retributionem duntaxat mali vel contrarietatis atque exprobrationis seu improprij, de cetero exinde quiddam veniat.

I I.

Vt tanta Domino cooperante inter nos veræ caritatis benignitas abhinc in ante maneat de corde puro & conscientia bona & fide non ficta, sine dolo & simulatione, ut nemo suo pari suum regnum aut suos fideles, vel quod ad salutem sive prosperitatem ac honorem regium pertinet, discipiat, aut forsconsiliet, aut per occultos futurrones libenter composita mendacia seu detractiones acceptet.

I I I.

Vt unusquisque fideliter suum parem, ubicunque necessitas illi fuerit, & ipse potuerit, aut per se, aut per filium, aut per fideles suos, & consilio & auxilio adjuvet, ut regnum, fideles, prosperitatem, atque honorem regium debite valeat obtinere. Et veraciter unusquisque erga alterum certatim demonstrat quia in fratris sui adversitate, si evenerit, fraterno modo contristatur, & in prosperitate illius lætatur. Et talem fidem sicut inter nos modò abhinc in ante conservaturos confirmatum habemus, sic unusquisque infantibus fratris sui, si objerit, qui superfuert confervabit.

I V.

Et quia per vagos & tyrannica consuetudine irreverentes homines pax & quies regni perturbari solet, volumus ut ad quemcunque nostrum talis venerit ut de his quæ egit rationem & justitiam subterfugere possit, nemo ex nobis illum ad aliud recipiat vel retineat nisi ut ad rectam rationem & debitam emendationem perducatur. Et si rationem rectam subterfugerit, omnes in commune, in ejus regnum venerit, illum persequamur, donec aut ad rationem perducatur, aut de regno delectur.

Hincmar. epist. 18. pag. 675.

V.

Similiter & de eo agendum est qui pro aliquo capitali & publico crimine à quolibet Episcopo corripitur vel excommunicatur, aut ante excommunicationem crimen faciens, regnum & Regis regimen mutat, ne debitam poenitentiam suscipiat, aut susceptam legitime peragat. Interdum etiam incestam propinquam suam, aut sanctimoniam, vel raptam, sive adulteram, quam illic ei non licebat habere, fugiens secum ducit. Hic talis, cum Episcopus ad ejus curam pertinebit nobis notum fecerit, diligenter perquiratur; ne morandi vel latendi locum in regno alicujus nostrum inveniatur, & Dei ac nostros fideles suo morbo inficiatur; sed à nobis vel per ministros reipublicæ constingatur, ut & simul cum diabolica præda, quam secum duxit, ad Episcopum suum redeat, & de quocunque crimine publico debitam poenitentiam suscipiat, aut susceptam ut legitime peragat compellatur.

Hincmar. ibid.

V I.

Vt nostri fideles, unusquisque in suo ordine & statu, veraciter sint de nobis se-

curi quia nullum abhinc in ante contra legem & iustitiam vel auctoritatem ac iustam rationem aut damnabimus aut dehonoremur, aut opprimemus, vel indebitis machinationibus affligemus. Et illorum, scilicet veraciter nobis fidelium, communi consilio, secundum Dei voluntatem & commune salvamentum, ad restitutionem sanctae Dei Ecclesiae, & statum regni, & ad honorem regum atque pacem populi commissi nobis pertinenti adfensum praebeamus; in hoc ut illi non solum non sint nobis contradicentes & resistentes ad ista exsequenda, verum etiam sic sint nobis fideles & obediens ac veri adiutores atque cooperatores vero consilio & sincero auxilio ad ista peragenda quae praemisimus, sicut per rectum uniusquisque in suo ordine & statu suo Principi & suo seniori esse debet.

VII.

Vt sic simul conjuncti & nos fratres ad invicem, & nos cum fidelibus nostris, & fideles nostri nobiscum, & omnes simul cum Deo nos reconjungamus, & ut nobis sit propitius illi pro devoto munere offeramus ut unusquisque omnium nostrum absque sua propria excusatione vel justificatione recognoscamus in quibus aut singillatim aut communiter contra illius mandata & decreta suorum sanctorum fecimus aut consensimus in ordine ecclesiastico & statu regni, & per singula in medium illa producimus, & nemo nostrum suo aut amico aut propinquo aut confederato, immo nec sibi seculariter parcat, ut spiritaliter & salubriter parcere possit. Quin, sicut praemisimus in praecedenti capitulo, vero consilio & sincero auxilio illa in commune certatim emendare totis viribus procuremus, quam citius rationabiliter poterimus.

VIII.

Et si aliquis de subditis in quocunque ordine & statu de hac convenientia exierit aut se retraxerit, vel huic communi decreto contradixerit, seniores cum veraciter fidelibus suis haec secundum Dei voluntatem & legem ac iustam rationem, velit aut nolit ille qui divino consilio & decreto & huic convenientiae resistens & contradicens fuerit, exsequantur. Et si aliquis de senioribus de hac convenientia exierit aut se retraxerit, vel huic communi decreto, quod absit, contradixerit, cum plures seniorum nostrorum fideles & regnorum primores in unum convenerint, eorum qui

haec observaverint seniorum consilio, & Episcoporum iudicio ac communi consensu, qualiter de eo qui debite admonitus incorrigibilis perseveraverit agendum sit, favente Domino decernemus. Et ut obnoxius suprascripta capitula a nobis auxiliante Domino inviolabiliter observentur, & nos illa observaturos certius credatur, manibus propriis eadem subter firmavimus.

ADVENTIATIO HLOTHARII.

Voluimus ut vos sapiatis quid nos ter adventus hic fuerit. Venimus hic ut simul adjuvante Deo cum fidelibus nostris de Dei voluntate & statu sanctae Ecclesiae ac regni & communi nostro ac vestro profectu considerarem, sicut & fecimus. & gratias Deo, sumus inde sic adunati & nos ad invicem & cum fidelibus nostris sicut nos recognoscimus quia & infra regnum & extra regnum per marcas nostras nobis est necessarium.

ADVENTIATIO HLUDOVICI.

Sicut meus frater vobis dicit, magna necessitas est nobis & isti populo Christiano, qui nobis est a Deo commissus, ut nos ad invicem sic concordemus & uniti sumus quomodo Dei voluntas est & vere fraternitati convenit. Quod usque modo, postquam Deus istud regnum in manus nostras post patrem nostrum misit, per omnia, sicut necessitas fuerat, non fuimus. Et ideo tanta Deo contraria & nobis ac vobis impeditosa acciderunt. Et quia modo, Domino adjuvante, sic sumus unanimes sicut per rectum esse debemus, sciatis quia unusquisque nostrum paratus est ut suum fratrem, ubicunque necessitas fuerit, & infra patriam & foris patriam aut per seipsum aut per infantem vel fideles suos & consilio & auxilio sic adjuvet sicut frater fratri per rectum facere debet.

ADVENTIATIO KAROLI.

Sciatis quia & nos & fideles nostri veraciter recognoscimus quia partim necessitate, partim indebita voluntate, sicut meus frater Hludovicus vobis dixit, multa acciderunt in isto regno quae nobis necesse non fuerat. Et sciatis quia nunc gratias Deo adunati sumus & nos ad invicem & cum fidelibus nostris, & una cum Dei adiutorio, quanto melius & citius rationabiliter possumus, procuremus qualiter quae neglecta sunt, emendata fiant, ut & Deus sit nobis propitius, & ecclesiasticus ordo debitum

debitum honorem habeat, & regni nobis commissi prosperitas proveniat, & iste populus Christianus pacem habeat, & vobis lex & iustitia conservetur, & vos nobis, sicut antecessores vestri nostris antecessoribus fecerunt, debitum honorem & au-

xilium exhibeatis. Et qualiter hoc consideratum & veraciter confirmatum manibus propriis habeamus, hic vobis relegetur.

Et relecta sunt in conspectu totius populi supra scripta capitula.

TITVLVS XI.

Synodi Sueffionensis.

REgnante in sempiternum Domino Deo uniuersorum, anno incarnationis eiusdem Domini Dei nostri Iesu Christi DCCCCLIII. anno verò regni gloriosi Karoli filij Hludouici religiosissimi Augusti tertio decimo, Indictione prima, Episcopis iuxta instituta canonum synodum celebrare volentibus annuit idem Rex Karolus, eosque apud urbem Sueffionum in monasterio sancti Medardi & sancti Sebastiani x. Kalendas Maias convenire præcepit; ubi, post habitis secularibus curis, ipse quoque Rex adesse dignatus est, ut non solum devotione Ecclesiæ se filium esse ostenderet, verum etiam, sicuti opus esset, protectorem regia potestate monstraret.

ACTIO I.

Cum itaque Præfules diversarum Ecclesiarum, pio Rege multa humiliter & prudenter proponente, tractassent potius quædam quam definissent, vi. Kalendas Maias synodo præsidentibus Hincmaro Remorum, Vuenilone Senonum, Amalrico Turonum metropolitanis Episcopis, idem Remorum metropolitanus Episcopus venerabilis Hincmarus ostendit non paucos à decessore suo Ebbone, postquam canonicè depositus fuerit, nec verò canonicè restitutus, inrationabiliter ordinatos. Iam Rex absque ulla ambitione synodum solus ingressus simpliciter cum Episcopis residebat. Serie igitur depositionis memorati Ebbonis plenissimè prolata, multis Metropolitanis pluribusque aliis Episcopis, qui auctores fuerunt, recitatis, restitutionis autem illius non canonicæ, immo nec verisimilis, paucis admodum & aliarum regionum Præfulibus nominatim expressis, claruit præfatum Ebbonem episcopale officium illicitè repetisse, quosque gradibus ecclesiasticis æstimatus fuerit

Tom. II.

promovisse, damnationi potius obnoxios effecisse, Hincmarum autem successorem ejus, canonicis sanctionibus cautè ac subtiliter observatis, ad sedem accessisse, & præter decreta majorum in hac parte nihil omnino moliri; sicut in gestis synodalibus exinde ab Episcopis ejusdem Concilij more canonico confirmatis plenius edocetur.

I I.

Postmodum venerabilis Wenilonis Senonicæ urbis metropolitani Episcopi suffraganeus Nevernenfis Ecclesiæ, nomine Herimannus, pro suis excessibus, quos corporali molestia sæpe dicebatur admittere, à sanctis Præfulibus modestè & acriter increpatus est, quòd prius frequenter correptus ordini sacratissimo perseverantia levitatum adhuc injuriam faceret. Et in præsentia Principis infirmitatem pastoris nequaquam fastidientis injunctum est Metropolitano ejus ut adjunctis secum aliquot Episcopis ad oppidum Nivernenfis accederet, & omnia ibi negotia ecclesiastica sapienter componeret, ipsum verò coepiscopum suum Herimannum apud urbem Senonum secum haberet, donec æstivum tempus, quod valde contrarium infirmitati illius ferebatur, pertransiret, & sic Domino annuente abstinentia competenti assuetum, episcopali gravitate instructum, apostolicis moribus informatum, clerus & populus cum ad sedem propriam utiliter favente Dei gratia revocaret.

I I I.

De Burchardo etiam, qui Carnutum Ecclesiam tenebat, statutum est ut aut se idoneum ad sumendum episcopalem gradum admonitu Vuenilonis metropolitani Episcopi ostenderet, aut certè pronam in se clementiam Principis cognoscens cederet, in utroque Dei judicium experturus. Igitur sequenti die causa illius ad medium

D